

ВАРІАТИВНІСТЬ УРОКІВ КОМПЕТЕНТНІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ГРАМОТИ (ЧИТАННЯ) ПЕРШОКЛАСНИКІВ

О. В. Вашуленко

Компетентнісно орієнтований урок має створювати умови для всебічного розвитку учнів шляхом виконання ними різноманітної практичної діяльності, яка відповідає їхнім віковим особливостям. Такий урок сприяє формуванню ключових і предметних компетентностей, особистісних якостей, які дають змогу ефективно діяти в різних життєвих ситуаціях. Головною метою такого уроку є формування дитячої особистості, розкриття і розвиток її природних здібностей. Завдання таких уроків полягає не лише у засвоєнні знань, а й засвоєнні й усвідомленні способів навчальної діяльності.

Основними ознаками сучасного уроку навчання грамоти є: спрямованість на особистість учня (головна мета уроку — розвиток особистості учня у процесі навчання, набуття ним не тільки пізнавального, але й соціального досвіду, формування ключових і предметних компетентностей у процесі опанування різних навчальних предметів); співпраця, співтворчість учителя й учнів; взаєморозуміння і взаємоповага у процесі спілкування і навчальної діяльності; виховання і навчання кожної дитини на основі розвитку її природних здібностей; використання педагогом сучасних педагогічних технологій; урахування впливу предметного та інформаційного середовищ; системний підхід до моделювання уроку; варіативність і гнучкість структури уроку; оптимізація організаційних форм роботи на уроці.

Отже, сучасний урок навчання грамоти — це форма організації спільної діяльності вчителя й учнів на основі суб'єктної та полісуб'єктної взаємодії, у процесі якої вчитель уміло використовує всі можливості для розвитку особистості учня, набуття ним не лише пізнавального, а й соціального досвіду, формування ключових і предметних компетентностей, виховання моральних якостей дитячої особистості.

Урок як цілісна система, що реалізує освітню, виховну й розвивальну функції навчання, є багатограним і багатоплановим. Він є частиною навчального курсу, теми і розв'язує конкретні дидактичні завдання на окремо взятому відрізку навчального процесу. Залежно від того, яку дидактичну мету реалізують на уроці й на якому навчальному матеріалі він побудований, розрізняють такі типи уроків читання в період навчання грамоти: урок вивчення нового навчального матеріалу; урок формування і вдосконалення вмінь та навичок; урок закріплення й застосування знань, умінь та навичок; урок узагальнення і систематизації знань; урок повторення і корекції знань, умінь та навичок; комбінований урок.

Важливим завданням читання в 1 класі є пробудження у школярів інтересу до дитячої книжки, формування початкових умінь самостійно працювати з нею. Такі вміння відпрацьовуються на спеціально відведених заняттях.

Використання різних типів уроків читання в період навчання грамоти дає можливість педагогу будувати систему занять, яка становить цілісну технологію навчання, зробити його цікавим, пізнавальним і продуктивним.